Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KSJAL/pbcdPšatt-U/26
Názov predmetu	praktická štylistika a tvorba textu
Rozsah	1P + 2S
Počet kreditov	3
Vyučujúci	Mgr. Ľubomír Gábor, PhD., univ. doc. (prednášajúci), PhDr. Katarína Hincová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Hodnotenie predmetu sa skladá z priebežného hodnotenia študenta počas semestra a skúšky, ktorá sa realizuje v skúškovom období. V priebežnom hodnotení môže študent získať maximálne 40 % bodov z celkového hodnotenia za predmet, pričom musí získať aspoň 28 % bodov z celkového hodnotenia, aby mohol pristúpiť ku skúške. Za skúšku môže študent získať maximálne 60 % bodov z celkového hodnotenia za predmet, pričom minimálna akceptovaná úspešnosť študenta v tejto časti hodnotenia je 42 % bodov z celkového hodnotenia predmetu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Študent získa poznatky o súčasnej slovenskej štylistike a o funkčných možnostiach slovenského jazyka v diferencovaných komunikačných situáciách.
2. Zručnosti: Po úspešnom absolvovaní predmetu vie študent vy svetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi, je schopný charakterizovať konkrétny prejav z hľadiska toho, ktoré jazykové a kompozičné prostriedky sa zúčastňujú na budovaní jeho štýlového charakteru, dokáže vytvoriť vlastné kultúrne a kultivované texty, ktorými sa adekvátne zapojí do rôznych komunikačných interakcií v písomnej či ústnej forme.
3. Profesijné kompetencie: Študent získa absolvovaním predmetu štylistickú jazykovú zručnosť vyjadrovať sa primeraným spôsobom písomne i ústne; nadobudne odbornú spôsobilosť vykonávať činnosti budúcej profesie, napríklad prax učiteľa slovenského jazyka a literatúry, redaktora, vedeckého pracovníka.
4. Prenositeľné kompetencie: Študent si skvalitnením vlastných komunikačných schopností významne posilní interpersonálne kompetencie a prehĺbi schopnosť uvažovania v súvislostiach, kritického myslenia, schopnosť prispôsobiť sa zmeneným okolnostiam a schopnosť cieľavedomého osobného zdokonaľovania.

Stručná osnova predmetu

Prednášky:
1. Predmet skúmania štylistiky ako vednej disciplíny. Štyléma. Štylistická norma.
2. Text a štýl. Výrazové prostriedky textu a štýlu. Analýza a interpretácia konkrétnych textov.
3. Slohové postupy. Vzťah slohový postup – slohový útvar. Slohový postup a štýl.
4. Analýza a tvorba textov využívajúcich jednotlivé slohové postupy.
5. Uplatnenie štýlotvorných činiteľov pri tvorbe konkrétneho textu. Klasifikácia jazykových štýlov.

6. Hovorový štýl. Analýza a tvorba hovorových textov.
7. Umelecký štýl. Analýza a tvorba umeleckých textov.
8. Náučný štýl. Vedecký a popularizačný variant náučného štýlu. Analýza a tvorba náučných textov.
9. Administratívny štýl. Analýza a tvorba administratívnych textov.
10. Publicistický štýl. Analýza a tvorba publicistických textov.
11. Rečnícky štýl. Príprava na rečnícke vystúpenie. Analýza a tvorba rečníckych textov.
12. Argumentácia. Analýza a tvorba argumentačných textov.

Semináre:
1. Analýza a tvorba textov využívajúcich informačný slohový postup.
2. Analýza a tvorba textov využívajúcich opisný slohový postup.
3. Analýza a tvorba textov využívajúcich rozprávací slohový postup.
4. Analýza a tvorba textov využívajúcich výkladový slohový postup.
5. Uplatnenie štýlotvorných činiteľov pri tvorbe konkrétnych textov.
6. Analýza a tvorba hovorových textov.
7. Analýza a tvorba umeleckých textov.
8. Analýza a tvorba náučných textov.
9. Analýza a tvorba administratívnych textov.
10. Analýza a tvorba publicistických textov.
11. Analýza a tvorba rečníckych textov.
12. Analýza a tvorba argumentačných textov.

Sylabus predmetu

Prednášky:
1. Predmet skúmania štylistiky ako vednej disciplíny. Štyléma. Štylistická norma.
2. Text a štýl. Výrazové prostriedky textu a štýlu. Analýza a interpretácia konkrétnych textov.
3. Slohové postupy. Vzťah slohový postup – slohový útvar. Slohový postup a štýl.
4. Analýza a tvorba textov využívajúcich jednotlivé slohové postupy.
5. Uplatnenie štýlotvorných činiteľov pri tvorbe konkrétneho textu. Klasifikácia jazykových štýlov.
6. Hovorový štýl. Analýza a tvorba hovorových textov.
7. Umelecký štýl. Analýza a tvorba umeleckých textov.
8. Náučný štýl. Vedecký a popularizačný variant náučného štýlu. Analýza a tvorba náučných textov.
9. Administratívny štýl. Analýza a tvorba administratívnych textov.
10. Publicistický štýl. Analýza a tvorba publicistických textov.
11. Rečnícky štýl. Príprava na rečnícke vystúpenie. Analýza a tvorba rečníckych textov.
12. Argumentácia. Analýza a tvorba argumentačných textov.

Semináre:
1. Analýza a tvorba textov využívajúcich informačný slohový postup.
2. Analýza a tvorba textov využívajúcich opisný slohový postup.
3. Analýza a tvorba textov využívajúcich rozprávací slohový postup.
4. Analýza a tvorba textov využívajúcich výkladový slohový postup.
5. Uplatnenie štýlotvorných činiteľov pri tvorbe konkrétnych textov.
6. Analýza a tvorba hovorových textov.
7. Analýza a tvorba umeleckých textov.
8. Analýza a tvorba náučných textov.
9. Analýza a tvorba administratívnych textov.
10. Analýza a tvorba publicistických textov.
11. Analýza a tvorba rečníckych textov.
12. Analýza a tvorba argumentačných textov.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): P
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1 hodina prednášok a 2 hodiny seminárov týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

FINDRA, J. 2013. Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin: Osveta, 320 s. ISBN 978-80-8063-404-9.
FINDRA, J. 2005. Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin: Osveta, 192 s. ISBN 80-8063-194-8.
MISTRÍK, J. 1997. Štylistika. 3. vyd. Bratislava, 600 s. ISBN 80-08-02529-8.
PAVLOVIČ, J. 2011. Prednášky zo štylistiky slovenčiny. Trnava: Trnavská univerzita v Trnave, 190 s. ISBN 978-80-8082-494-5.
SLANČOVÁ, D. 1996. Praktická štylistika. Prešov: SLOVACONTACT, 180 s. ISBN 80-901417-9-X.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

90 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 36 hodín
samoštúdium: 54 hodín